

R-๒๘. ชื่อผลงาน : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะคลื่นไส้อาเจียนในผู้ป่วยที่มาผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องชนิดให้ยาระงับความรู้สึกทั่วร่างกาย ปี พ.ศ. ๒๕๕๖

เจ้าของผลงาน/ผู้นำเสนอ : อนงค์ นาครินทร์ งานวิสัญญีโรงพยาบาลศรีสะเกษ

หลักการและเหตุผล : โรงพยาบาลศรีสะเกษ ในปี ๒๕๕๕ มีผู้ป่วยที่มาผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องชนิดให้ยาระงับความรู้สึกทั่วร่างกาย ๑,๙๐๔ ราย พบคลื่นไส้อาเจียน ๓๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑.๖ ในปี ๒๕๕๖ มีผู้ป่วย ที่มาผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง ชนิดให้ยาระงับความรู้สึกทั่วร่างกาย ๑,๙๖๑ ราย พบคลื่นไส้อาเจียน ๔๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒.๓ (หน่วยข้อมูลงานวิสัญญี โรงพยาบาลศรีสะเกษ) ภาวะคลื่นไส้อาเจียนเป็นภาวะแทรกซ้อนหลังได้รับยาระงับความรู้สึกทั่วร่างกายเป็นอันดับ

วัตถุประสงค์ : ๑.เพื่อศึกษาอุบัติการณ์ของการเกิดภาวะคลื่นไส้อาเจียนและวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อภาวะคลื่นไส้อาเจียนในผู้ป่วยที่มาผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องชนิดให้ยาระงับความรู้สึกทั่วร่างกาย

วิธีการศึกษา : การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะคลื่นไส้อาเจียนในผู้ป่วยที่มาผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องชนิดให้ยาระงับความรู้สึกทั่วร่างกาย ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาอุบัติการณ์และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะคลื่นไส้อาเจียน ในผู้ป่วยที่มาผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องหลังได้รับยาระงับความรู้สึกทั่วร่างกายภายใน ๒๔ ชั่วโมงแรกหลังผ่าตัด โรงพยาบาลศรีสะเกษ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕- ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ มีคลื่นไส้อาเจียนทั้งหมด ๔๖ ราย นำมาเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและเลือกกลุ่มที่ไม่คลื่นไส้อาเจียน แบบสุ่มตัวอย่าง (Simple random Sampling) มา ๖๐ ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบบันทึก ประกอบด้วยข้อมูล ๓ ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลระดับความรู้สึกและข้อมูลเยี่ยมผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกทั่วร่างกายภายใน ๒๔ ชั่วโมงแรกหลังการผ่าตัด ได้แก่ ภาวะคลื่นไส้อาเจียนและไม่คลื่นไส้อาเจียน โดยรวบรวมข้อมูล จากแบบบันทึกทางวิสัญญีและจากการเยี่ยมผู้ป่วยหลังผ่าตัดใน ๒๔ ชั่วโมงแรก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์สถิติใช้ Chi – square และ Fisher Exact Test

ผลการศึกษา : ผลการวิจัยพบว่าอุบัติการณ์การเกิดภาวะคลื่นไส้อาเจียนร้อยละ ๕๕.๖ พบมากในหญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุมากกว่า ๓๔ ปี, BMI มากกว่า ๒๕ Kg/m^๒ ร้อยละ ๔๕.๖, NPO Time มากกว่า ๑๐ ชั่วโมง ร้อยละ ๔๖.๒, ก๊าซ N₂O ร้อยละ ๔๓.๗, ยานำสลบที่ใช้ในการระงับความรู้สึก Thiopental ร้อยละ ๕๔.๕, ยาแก้ปวด Morphine ร้อยละ ๔๕.๐, สภาพร่างกายก่อนผ่าตัด (ASA๒) ร้อยละ ๔๕.๗ และระยะเวลาที่ได้รับยาระงับความรู้สึกมากกว่า ๙๐ นาที ร้อยละ ๑๐๐

สรุปและข้อเสนอแนะ : อุตบัตการณ์การเกิดภาวะคลื่นไส้อาเจียนร้อยละ ๕๕.๖ พบมากในหญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุมากกว่า ๓๔ ปี, BMI มากกว่า ๒๕ Kg/m^๒ ร้อยละ ๔๕.๖ NPO Time มากกว่า ๑๐ ชั่วโมง ร้อยละ ๔๖.๒, ก๊าซ N₂O ร้อยละ ๔๓.๗ ยานำสลบที่ใช้ในการระงับความรู้สึก Thiopental ร้อยละ ๕๔.๕ ยาแก้ปวด Morphine ร้อยละ ๔๕.๐ สภาพร่างกายก่อนผ่าตัด (ASA๒) ร้อยละ ๔๕.๗ และระยะเวลาที่ได้รับยาระงับความรู้สึกมากกว่า ๙๐ นาที ร้อยละ ๑๐๐